

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor

(nr. 152 din 20.05.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către domnul Alexandr Trubca, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice, fapt ce corespunde art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

3. Potrivit autorului, scopul proiectului de lege constă în optimizarea documentelor permissive și simplificarea procesului de certificare a produselor alimentare, având drept obiectiv supravegherea și controlul eficient al activităților din domeniul alimentar, prin implementarea unei politici simplificate și echilibrate de certificare a alimentelor, în același timp, prin responsabilizarea mai accentuată a operatorilor din domeniul alimentar.

4. Potrivit art. 2 din Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, acreditarea reprezintă *atestarea de către organismul național de acreditare a faptului că un organism de evaluare a conformității îndeplinește cerințele stabilite prin standardele de referință și, după caz, orice alte cerințe suplimentare, inclusiv cele prevăzute în schemele de acreditare specifice relevante, pentru realizarea activităților specifice de evaluare a conformității*. De asemenea, noțiunea de atestare, din Legea menționată, semnifică *emiterea unei declarații, bazată pe o decizie luată în urma*

unei analize a evaluării, care stipulează că îndeplinirea cerințelor aplicabile a fost demonstrată.

Astfel, reflectând prin prisma noțiunilor menționate, constatăm că procedurile de acreditare/atestare a laboratoarelor și cea de atestare a conformității produselor au menirea de a garanta că produsele introduse pe piață și/sau utilizate în Republica Moldova respectă reglementările normative aplicabile domeniului alimentar.

Reieșind din propunerile conținute în proiect, considerăm că stabilirea unor reglementări/cerințe diferite sectorului vizat va crea premise de incertitudini cu privire la reglementările aplicabile laboratoarelor neacreditate/neatestate, iar statul, prin organele sale, nu va putea asigura un nivel înalt de protecție a consumatorilor în cazul neaplicării unor asemenea proceduri ca acreditarea/atestarea entităților respective și atestarea conformității produselor introduse pe piața internă.

Totodată, considerăm insuficient argumentată necesitatea excluderii acreditării/atestării laboratoarelor din întreprinderile/unitățile de producere, nefiind clar ce reglementări normative vor fi aplicate acestora, și cum va fi demonstrată îndeplinirea cerințelor specificate pentru un produs, proces, serviciu, sistem, pentru o persoană sau un organism, care urmează să garanteze că produsele alimentare produse de acestea sunt calitative și corespund cadrului regulator relevant, precum și declarațiilor emise de către producător.

De asemenea, este de menționat că abordarea respectivă comportă un potențial discriminatoriu în raport cu entitățile vizate de norma respectivă și determină apariția unui risc sporit de plasare pe piață a unor produse alimentare de o calitate dubioasă, care ar putea afecta sănătatea consumatorilor și ar putea conduce la reducerea încrederii în capacitatea statului de a garanta protecția intereselor consumatorilor. Or, dreptul la ocrotirea sănătății este garantat, reprezentând un drept fundamental, iar mijloacele de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii organice (art. 36 alin. (1) și (3) din Constituție).

În contextul celor relatate, considerăm necesară stabilirea unor măsuri de reglementare alternative pentru laboratoarele neacreditate/neatestate, care vor garanta respectarea intereselor legitime ale consumatorilor cu privire la calitatea produselor alimentare. De asemenea, considerăm oportună și necesară prezentarea opiniei organelor de resort, precum:

- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, abilitate cu competențe de promovare și implementare a politicilor în domeniul respectiv,

- Centrului Național de Acreditare, care este organismul național unic de acreditare și are drept scop implementarea politicii de stat în domeniul acreditării și evaluării conformității, conferind încredere în competența tehnică, imparțialitatea și integritatea organismelor de evaluare a conformității acreditate, precum și promovarea liberei circulații a produselor, creșterea competitivității produselor și serviciilor, apărarea

drepturilor și intereselor consumatorului, asigurarea protecției vieții, sănătății și securității persoanelor și a mediului.

Totodată, întrucât proiectul de lege vizează activitatea de întreprinzător, menționăm că, în temeiul art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, apare necesitatea efectuării analizei impactului de reglementare a proiectului de lege în vederea determinării efectelor acesteia.

II. Observații de ordin juridic și de tehnică legislativă

1. Având în vedere că sintagma „*legislația alimentară*” constituie o mențiune generică, recomandăm examinarea oportunității utilizării acesteia pentru cazurile când în cuprinsul Legii nr. 306/2018 se menționează expres că atribuția de aprobare a reglementărilor din domeniul alimentar aparține Guvernului (ex.: art. 2 la definirea noțiunii „*identificarea produselor alimentare și a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare*”, art. 12 alin. (4), art. 13 alin. (3) și (5), art. 20 alin. (2), art. 21 alin. (1), art. 23 alin. (1), art. 30 alin. (3), art. 31 alin. (3)).

2. Conținutul pct. 4 din art. I urmează a fi substituit cu următorul text:

„4. La articolul 13 alineatul (2), enunțul al doilea se exclude”.

3. Consecvent, subliniem că potrivit art. 64 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, *propunerile privind modificarea unui act normativ nu se prezintă, de regulă, mai devreme de 6 luni de la data intrării în vigoare a actului respectiv*. Astfel, ținând cont că propunerile conținute în pct. 2, 4 și 5 din art. I, reținem că prevederile legale propuse spre modificare au fost modificate prin Legea nr. 373/2023 pentru modificarea unor acte normative (privind facilitarea activității în domeniul alimentar), care a intrat în vigoare la data de 22.02.2024. În acest sens, constatăm încălcarea principiului stabilității normelor juridice.

4. Cu referire la propunerea de intrare în vigoare a proiectului de lege la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, relevăm că potrivit art.56 din Legea nr.100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Totodată, potrivit alin.(3) din același articol, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative, ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest sens, urmează a fi aduse argumente privind circumstanțele obiective ce justifică excepția de la regula generală.

Asupra oportunității promovării și adoptării proiectului de lege, urmează să se pronunțe Parlamentul în ședință plenară, ținându-se cont de sugestiile expuse în prezentul aviz.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală

Ex. Al. Dănuță,
tel. 820-514